

UDKAST

Sammenfattende miljøredegørelse

til tillæg nr. 68 til Kommuneplan 2017-2019

VIBORG
KOMMUNE

Indhold

I forbindelse med Byrådets endelige vedtagelse af tillæg nr. 68 til Kommuneplan 2017-2029, skal der udarbejdes en sammenfattende redegørelse (jf. § 13, stk. 2 i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)) for:

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

Redegørelsen skal således redegøre for, hvorledes miljøvurderingen og de gennemførte høringsprocedurer har påvirket planen og beslutningen om at vedtage planen samt det endelige overvågningsprogram. Den sammenfattende redegørelse skal indgå i grundlaget for den endelige politiske vedtagelse af planen og miljørapporten.

Ved offentlighedsperioden afslutning havde Viborg Kommune modtaget 3 høringssvar.

Høringssvarene omhandler emnerne:

- Bydelscentret på Koldingvej: ønske om boliger, mindre butiksstørrelse, trafikafvikling og trafikikkerhed, mindre bygningshøjde.
- Trafikafvikling ved udvidelse af aflastningsområdet i Viborg

Der er udarbejdet et *Notat med behandling af høringssvar*, hvori bemærkningerne fra offentligheden er resumeret og kommenteret med bemærkninger fra forvaltningen. *Notat med behandling af høringssvar* bliver behandlet sammen med den sammenfattende redegørelse.

Redegørelse

Miljørapporten indeholder vurderinger af følgende emner, der på baggrund af en afgrænsning blev vurderet som de væsentligste miljøpåvirkninger:

- 1) Detailhandel og indkøbsmønstre
- 2) Trafikafvikling

1. Detailhandel og indkøbsmønstre

Med tillæg nr. 68 ændres detailhandelsstrukturen.

Viborg Kommune har i 2020 udarbejdet en detailhandelsanalyse for hele kommunen samt en redegørelse for udvidelse af aflastningsområdet i Viborg med 33.700 m² detailhandelsareal. Samlet vurderes det, at detailhandelen og indkøbsmønstrene vil blive påvirket som følge af den ændrede detailhandelsstruktur – både internt i kommunen og i nabokommunerne.

Ændringerne vurderes til at være af et mindre omfang, og i nogle tilfælde vurderes ændringerne at blive positive for konkurrencen og forbrugerne.

Der er indarbejdet foranstaltninger som særbestemmelser i planforslaget med henblik på at opnå en balance mellem butiksområderne i særligt Viborg - og særligt imellem bymidten og aflastningsområdet.

Høringssvar/alternativer

Der er i høringsperioden for kommuneplantillægget og miljørapporten indkommet et høringssvar som omhandler detailhandel og indkøbsmønstre, jf. *Notat med behandling af høringssvar*:

Bydelscenteret på Koldingvej:

- a. Forslag om, at størrelsen af den enkelte dagligvarebutik fastlægges til maks. 4.000 m².

Det vurderes, at høringssvaret ikke peger på nye væsentlige miljøkonflikter/forhold omkring detailhandel og indkøbsmønstre, der ikke allerede er belyst i miljørapporten.

Afhjælpende foranstaltninger i kommuneplantillægget og overvågning af detailhandel og indkøbsmønstre

Med tillægget planlægges der for 33.700 m² ny detailhandel i udvidelsen af aflastningsområdet.

Kommuneplantillægget fastlægger blandt andet følgende særbestemmelser for aflastningsområdet, som skal være med til at begrænse indvirkningen på detailhandlen i bymidten:

- Det sikres, at bruttoetagearealet for den enkelte butik skal være min. 500 m²
- der ikke må etableres overdækkede butikcentre
- der må ikke etableres yderligere dagligvarehandel

Omsætningen og udviklingen inden for detailhandel overvåges løbende i forbindelse med kommuneplanlægning og detailhandelsanalyser, ligesom der føres regnskab over bruttoetagearealer til detailhandel i forbindelse med byggesagsbehandling.

2. Trafikafvikling

Der er udarbejdet en vurdering af de trafikale forhold som følge af en ændret detailhandelsstruktur.

Samlet vurderes det, at trafikafviklingen bliver påvirket som følge af den ændrede detailhandelsstruktur. Ændringerne vurderes generelt til at være af et mindre omfang. Alene udvidelsen af aflastningsområdet vurderes at medføre en påvirkning af trafikafviklingen, som forudsætter afhjælpende foranstaltninger.

Høringssvar/alternativer

Der er i høringsperioden for kommuneplantillægget og miljørapporten indkommet 2 høringssvar som omhandler trafikafvikling, jf. *Notat med behandling af høringssvar*:

- a. Trafikafvikling i aflastningsområdet
Opfordring til, at der foretages en nærmere vurdering af de trafikale konsekvenser for krydset Livøvej/Holstebrovej og 3xLivøvej samt af den fremtidige trafikbetjening af Center Vest.
- b. Bydelscenteret på Koldingvej
Forslag om bydelstovr ved Finderupvej og om øget trafiksikkerhed på Koldingvej.

Det vurderes, at ingen af høringssvarene peger på nye væsentlige miljøkonflikter/forhold omkring trafikafvikling, der ikke allerede er belyst i miljørapporten.

Afhjælpende foranstaltninger og overvågning af trafikafviklingen

Af hensyn til trafikafviklingen ved aflastningsområdet er anbefalingerne i den trafikale vurdering, at der ved en efterfølgende lokalplanlægning undersøges følgende foranstaltninger:

- at der kan etableres en rundkørsel ved krydset 3xLivøvej med 5 ben. Fra rundkørslen bliver der direkte adgang til ejendommen Livøvej 20-22 samt Livøvej 13. Denne rundkørsel er der allerede planlagt for i gældende lokalplan nr. 426 for et centerområde ved Holstebrovej i Viborg. Lokalplanen fastsætter, at ny bebyggelse i byggefelt B ikke må tages i brug, før rundkørslen i delområde III er etableret.

- at der eventuelt tilvejebringes en ekstra adgang til den sydlige del af aflastningsområdet fra rundkørslen ved Jegindøvej til Center Vest – ikke mindst fordi koblingen mellem de to dele af aflastningsområdet nord og syd for Holstebrovej ellers alene vil være ved det i forvejen meget trafikbelastede kryds ved Livøvej. Behovet for en sådan løsning vil i nogen grad afhænge af om Vejdirektoratet i forbindelse med en opgradering af Rute 26 etablerer en ny vejforbindelse mellem Holstebrovej vest for Jegindøvej og Århusvej. Det anbefales dog at sikre muligheden for denne vejnetsændring i planlægningen.

Nødvendige foranstaltningerne sikres formelt gennem lokalplanlægning og byggesagsbehandling.

Den trafikale udvikling i områderne vil blive fulgt som en del af Viborg Kommunes almindelige overvågning af trafikken i kommunen. Ved udvidelsen af aflastningsområdet vil der løbende blive gennemført trafiktællinger i og omkring området for at vurdere trafikbelastningen.

Emner som ikke er medtaget i miljørapporten (bygningshøjde, boliger)

I høringsfasen er modtaget indlæg, som berører andre miljøforhold end dem, der er behandlet i miljørapporten.

Forud for miljørapporten har Viborg Kommune i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) udarbejdet en screening (en forundersøgelse) og en afgrænsning af miljørapporten. Afgrænsningen er dels sket i screeningsprocessen og dels gennem høring af berørte myndigheder i henhold til lovens §§ 10 og 11.

I henhold til *Notat med behandling af høringssvar* med tilhørende notater vurderes, at de modtagne indlæg ikke peger på nye væsentlige miljøkonflikter/forhold, som ændrer afgrænsningen screeningen og således burde være blevet belyst i miljørapporten.

Alternativer

Efter lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) skal det vurderes, hvad den sandsynlige udvikling er, hvis planen ikke gennemføres – dvs. ved et 0-alternativ.

Et 0-alternativ betyder, at kommuneplantillægget ikke vedtages, og at der derved ikke kan ske en videre lokalplanlægning og bebyggelse af områderne. Det betyder, at eksisterende detailhandelsstruktur opretholdes.

Generelt om detailhandel og indkøbsstruktur

Det forventes, at konkurrencesituationen for udvalgsvarer generelt bliver skærpet i fremtiden. Det forventes, at udvalgsvarehandelen vil centrere sig i færre, men stærkere udbudspunkter. Forbrugerne vil også i fremtiden lægge vægt på, at der er et stort vareudbud- og/eller butiksudbud i det enkelte udbudspunkt. Desuden forventes internethandel med detailhandelsvarer især i nogle brancher at kunne mærkes i den fysiske detailhandel. Det forudsættes, at 30 % af forbruget af udvalgsvarer dækkes ved køb på internettet i 2027, mens ca. 23 % af forbruget blev dækket ved køb i e-handelsbutikker i 2019. Nogle butikker og brancher vil naturligvis blive ramt hårdere end andre. Det vurderes, at den øgede internethandel vil ramme alle udvalgsvarebutikker. Den øgede koncentrationstendens og den øgede e-handel betyder, at de største udbudspunkter herunder Viborg bymidte, Holstebro, Randers, Silkeborg og Herning vil blive styrket på bekostning af de mindre udbudspunkter.

I 0-alternativet forventes udvalgsvareomsætningen i 2027 derfor at falde i forhold til 2019 i alle mindre byer. I Viborg forventes omsætningen at stige i Viborg bymidte både på grund af befolkningsstigning og på grund af et øget fokus på Viborg bymidte. Bjerringbro bymidte forventes fortsat at være et betydeligt udbudspunkt for forbrugerne i Bjerringbro området. Samlet set forventes udvalgsvareomsætningen i Viborg by at stige 9 % i perioden 2019 til 2027, og den forventes at være nogenlunde konstant i Bjerringbro, mens udvalgsvareomsætningen i Viborg kommune i øvrigt forventes at falde omkring 8 % i perioden 2019 til 2027 i 0-alternativet.

Generelt om trafikafvikling

Opretholdes den eksisterende detailhandelsstruktur forventes der ikke at ske ændringer i den eksisterende trafikafvikling.

Inden for det nuværende aflastningsområde vil 0-alternativet betyde, at der ikke kan etableres nye udvalgsvarebutikker, og en række butikker vil ikke kunne udvides. Eksisterende butikker vil dog kunne bibeholdes. Hvis aflastningscenteret ikke udvides med tilgrænsende ejendomme, og rammen til detailhandel i området ikke forøges, vil de tilgrænsende ejendomme fortsat kunne anvendes til erhvervsformål i overensstemmelse med de gældende lokalplaner. Det vil betyde, at trafikken til området ikke vil blive forøget, og det vil betyde, at bebyggelsen ikke vil have nogen indvirkning i forhold til bymiljø og detailhandel i Viborg bymidte samt i oplandsbyerne. Det vil imidlertid også betyde, at konkrete butikker ikke vil kunne blive placeret i Viborg Kommune, hvorved de muligvis vil placere sig i nabokommuner. Dette vil også kunne få betydning for detailhandelen i Viborg Kommune.

Ligeledes vil det betyde, at eksisterende erhvervsjendomme ikke kan omdannes i overensstemmelse med den øvrige udvikling i området, hvorved områdets samlede karakter ikke vil ændre sig mod et

centerområde med en mere repræsentativ karakter. Der er ikke fremsat alternativer til planforslaget udover at bevare status quo – det såkaldte 0-alternativ, hvor tillæg nr. 68 til Kommuneplan 2017-2029 ikke vedtages. 0-alternativet vil f.eks. betyde, at områder fortsat vil være udlagt som områder til butikker med særligt pladskrævende varegrupper og som erhvervsområde med mulighed for virksomheder i miljøklasse 1-4, at lokalcenteret på Koldingvej og bydelscenteret ved Jegstrupvej/Indre Ringvej opretholdes, og at eksisterende dagligvarebutik i Arnbjerg skal fortsætte som en enkeltstående butik til lokalområdets forsyning. 0-alternativet vil også betyde, at den generelle efterspørgsel på byggemuligheder til bl.a. detailhandel, ud over særligt pladskrævende varegrupper, vil skulle dækkes andetsteds.